

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/105/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1716201417
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1716201417.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hajdínovej a členov senátu JUDr. Evy Mészárosovej a JUDr. Silvie Walterovej v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpený JUDr. Barborou Korenecovou, advokátkou v Malinove, Slnecná č. 765/3, proti žalovanému: M. C. , narodený dňa XX.XX.XXXX, bytom A., L. D. č. XXXX/X, o zaplatenie sumy 211,-- € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 23. januára 2017, č.k. 9 C 68/2016-28, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Pezinok zo dňa 23. januára 2017, č.k. 9 C 68/2016-28, p o t v r d z u j e .
- II. Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1.1. Okresný súd Pezinok rozsudkom zo dňa 23.1.2017, č.k. 9 C 68/2016-28, žalobu zamietol a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania, keďže nárok na náhradu trov konania si neuplatnil. Nevyhovel tak žalobe žalobcu, ktorou sa (doručenou súdu prvej inštancie dňa 4.3.2016) domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 211,-- € s príslušenstvom a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel dňa 8.4.2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere na sumu 400,- €, ktorú sa žalovaný zaviazal vrátiť a zaplatiť odplatu v sume 199,40 € a úrok v sume 156,60 €, spolu sumu 756,-- €. RPMN predstavovala 89 %, úrok bol dohodnutý na sumu 39,15 % ročne. Žalovaný sa zaviazal celú sumu vrátiť v 12-mesačných splátkach po 63,-- € splatných vždy do 10. dňa kalendárneho mesiaca, počnúc dňom 10.5.2013; žalovaný uhradil iba 189,-- €. Tým porušil podmienky úverovej zmluvy, stratil výhodu splátok a tým sa stal dňom 11.4.2014 splatný celý dlh. Žalovaný namietal, že žalobca si uplatňuje nadmerne vysoký úrok. Do platobnej neschopnosti sa dostal z dôvodu zlého zdravotného stavu a požiadal o splátkový kalendár.

1.2. Súd prvej inštancie dôvodil, že zmluva, ktorú uzatvorili sporové strany, je zmluvou spotrebiteľskou, kde na strane dodávateľa vystupuje žalobca poskytujúci úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti a na strane žalovaného fyzická osoba, spotrebiteľ. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je uzavretá na predtlačenom tlačive s paušálnymi zmluvnými podmienkami určenými pre široký okruh spotrebiteľov, bez možnosti individuálneho dojednania a možnosti spotrebiteľa čokoľvek meniť. K zmluve je pripojená dohoda o splátkach, ktorá je rovnako štandardizovaným tlačivom, do ktorého sa rukou vpisujú údaje o výške splátok a lehote splatnosti. Všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru tvoria oddeliteľnú prílohu zmluvy, nie sú žalovaným ako spotrebiteľom podpísané. Na tlačive zmluvy je typicky drobným písmenom predtlačené vyhlásenie spotrebiteľa, že bol so Všeobecnými podmienkami spotrebiteľského úveru oboznámený a tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. V skutočnosti je termín slova „neoddeliteľná súčasť“ iba terminus technicus, nakoľko ide o prílohu oddeliteľnú, ktorá nie je so zmluvou zviazaná ani nijako inak spojená.

1.3. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že na základe zmluvy poskytol žalobca žalovanému sumu 400,- €, ktorú sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s úrokom a poplatkami v sume 756,- €. Na základe dohody bolo umožnené žalovanému, aby uvedenú sumu zaplatil v 12-mesačných splátkach po 63,- € splatných vždy do 10. dňa v mesiaci. Pokiaľ išlo o úrok, ktorý bol stanovený na 39,15 % ročne, súd prvej inštancie uviedol, že sa nejedná o úrok dohodnutý medzi zmluvnými stranami, ale nanútený spotrebiteľovi, ako jediný možný. Spotrebiteľ mal iba možnosť súhlasiť, prípadne nesúhlasiť, ale nemal žiadnu možnosť úrok dohodnúť a do jeho výšky akokoľvek zasahovať. Výška úroku je neprimeraná, príliš vysoká a stanovená v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca tu, podľa názoru súdu prvej inštancie, zrejme využíva postavenie spotrebiteľa, ktorý je v znevýhodňujúcom postavení a v neznalosti, alebo finančnej či inej tiesni, uzatvára takto nevýhodnú spotrebiteľskú zmluvu. Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 Občianskeho zákonníka. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosti za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). Dojednanie o úrokoch je pre rozpor s dobrými mravmi absolútne neplatné. Na margo úrokov požadovaných žalobcom za obdobie od 16.7.2013 do zaplatenia, teda po splatnosti úveru, súd prvej inštancie uviedol, že úrok je poplatok, peňažná čiastka, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi za požičanie peňazí, spravidla na istý čas, na základe dohody s veriteľom alebo podľa platných predpisov. Súd prvej inštancie mal za to, že formulárovou zmluvou dojednané, alebo skôr dodávateľom nanútené, úroky v skutočnosti nie sú dohodou, ale ich jednostranným určením a predstavujú pre spotrebiteľa nevýhodu oproti poskytnutému plneniu.

1.4. Žalobca v predmetnej veci si tiež uplatnil nárok na zaplatenie sumy 199,40 € ako odmeny za poskytnutie finančných prostriedkov. V zmluve sa uvádza termín „administratívny poplatok“. Bolo nemiestne, aby žalobca za situácie, kedy poskytol žalovanému úver v sume 400,- € s neprimerane vysokým úrokom 39,15 % ročne z požičanej sumy, vymáhal od žalovaného ešte administratívny poplatok za svoje služby, ktoré vykonáva za účelom svojho zisku a so svojím administratívnym aparátom. Ide o neprijateľné znevýhodňovanie spotrebiteľa, ktorý je zaťažovaný poplatkami, ktorým nekorešponduje žiadne plnenie zo strany žalobcu. Jedinou odmenou, ktorú môže banka žiadať od spotrebiteľa pri úverovej zmluve, je odmena za zaobstaranie kapitálu, t.j. úrok, prípadne iné položky, ktoré ale majú povahu čiastkového dodatočného poplatku za zaobstaranie úveru (BGH tento dodatočný poplatok pripustil, ale výhradne len pri úveroch poskytnutých v rámci stavebného sporenia; rozsudok 7.12.2010 XI ZR 3/10). Určite to ale nemôže byť poplatok za spracovanie žiadosti o úver. Súd prvej inštancie sa tiež plne stotožnil s argumentáciou Vrchného Krajského súdu Karlsruhe z 3. mája 2011 (17 U 192/10), ktorý potvrdil rozhodovaciu líniu, podľa ktorej je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa. Tento istý výklad sa týka tiež poplatkov za upomienku v sume 10,- €, ktorý si žalobca rovnako uplatnil.

1.5. Zmluvná pokuta, ktorej zaplatenie v sume 33,- € žalobca od žalovaného požaduje, bola jednostranne žalobcom určená ako zmluvná podmienka zakotvená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru. Zmluvná podmienka, ktorá nie je individuálne so spotrebiteľom dojednaná, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Opäť tu ide o zneužívanie neznalostí a nevedomosti spotrebiteľa, ktorá je ešte umocnená tým, že Všeobecné podmienky sú iba prílohou k zmluve, sú ťažko čitateľné, nakoľko sú písané drobným písmom a keďže jednotlivé ustanovenia nie sú označené názvami, je v nich i ťažká orientácia.

1.6. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná, nakoľko zmluva i dohoda a Všeobecné zmluvné podmienky sú žalobcom ako veriteľom koncipované v neprospech spotrebiteľa, čo je porušením zásady rovnosti subjektov právnych vzťahov.

2. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca dôvodiac tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. RPMN je v zmluve o úvere uvedená správne a vypočítaná v zmysle platných právnych predpisov. Výška RPMN je taktiež v dokumente Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, s ktorým bol klient oboznámený pred poskytnutím úveru, čo potvrdil aj svojím vlastnoručným podpisom, a je rovnaká ako v samotnej zmluve o úvere. Pokiaľ ide o výšku príslušného poplatku, tento je v zmluve o úvere dostatočne jasne uvedený, je uvedený hneď pri sume poskytnutého úveru, teda žalovaný musel vedieť posúdiť hodnotu protiplnenia. Žalovaný mal okamžite pri podpisovaní zmluvy o úvere vedomosť, aká je cena úveru. Cena plnenia podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (účinného ku dňu uzavretia zmluvy o úvere) nemôže byť neprijateľnou podmienkou, pričom žalobca poukázal na Rozhodnutie Vrchného súdu v Prahe,

sp. zn. 12 Cmo 95/2005. Ak teda súd prvej inštancie namieta výšku odplaty za poskytnutie a vrátenie peňažných prostriedkov, musí v rámci odôvodnenia preukázať, že v čase a mieste uzavretia zmluvy išlo o odplatu, ktorá výrazne vybočovala z trhového priemeru odplát poskytovaných inými subjektmi poskytujúcimi financovanie z vlastných zdrojov. Na okraj žalobca poukázal aj na ustanovenia Obchodného zákonníka, ktorý v ustanovení § 499 v prípade zmluvy o úvere okrem platenia samotných úrokov umožňuje aj dojednanie tzv. poplatku za rezervovanie peňažných prostriedkov (v právnej terminológii ide o odplatu za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky dlžníkovi). Aj Obchodný zákonník teda umožňuje vyberanie iných platieb ako len splátok úveru a úroku. Čo sa týka príslušného poplatku, tento v 1/3 tretine predstavuje úrok v zmysle § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka a vo 2/3 predstavuje náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou. Predmetný poplatok nie je podľa názoru žalobcu v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Žalobca je zároveň toho názoru, že príslušný poplatok, ktorý vo 2/3 predstavuje náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou, nevylučuje nárokovateľnosť splnenia tohto záväzku. Dojednanie takejto platby ako záväzku nad rámec podstatných náležitostí zmluvy o úvere zákonom neodporuje. K námietke súdu prvej inštancie, že žalobca nijako nepreukázal dôvodnosť žalovanej sumy 211,--€, žalobca uviedol, že nebol súdom prvej inštancie vyzvaný na preukázanie, koľko splátok, kedy a v akej výške žalovaný zaplatil. Zároveň s odvolaním žalobca zaslal splátkový kalendár, ktorým preukazoval dôvodnosť žalobného nároku. Odvolaciemu súdu navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie; žiadal náhradu trov konania.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu dôvodil, že žalobca v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy nevladnil licenciu na poskytovanie pôžičiek od Národnej banky Slovenska, o čom toho času nevedel.

4. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného nevyjadril.

5. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania [§ 470 ods. 1, ods. 2, § 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z. účinný od 1.7.2016), ďalej len C.s.p., ktorým bol s účinnosťou od 1.7.2016 zrušený Občiansky súdny poriadok (zákon č. 99/1963 Zb.; ďalej len O.s.p.)], túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 27. novembra 2019; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu, právna zástupkyňa žalobcu, upovedomené zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.). Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v celom rozsahu, a keďže sa pridržiava dôvodov tam uvedených, správnych, odôvodnenie odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje (§ 387 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p.). Na zdôraznenie vecnej a právnej správnosti napadnutého rozsudku považuje ale za potrebné uviesť ešte nasledovné. Osobitne nepreskúmal vecnú a právnu správnosť rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku o nároku na náhradu trov konania, keďže žalovaný odvolanie nepodal.

6. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 a nasl. C.s.p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 ods. 1 C.s.p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite odôvodnil (§ 220 ods. 2 C.s.p.). V postupe súdu prvej inštancie z hľadiska procesnoprávneho neboli zistené žiadne vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, na ktorú by musel odvolací súd prihliadať aj bez namietania stranou sporu (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

7.1. V prejednávanej veci nie je sporné, že žalobca bol dodávateľom služby - poskytovanie úverov - čo vyplývalo aj z predmetu jeho činnosti zapísaného v obchodnom registri od 14.3.2001. Preto tvrdenie žalovaného, ktoré uviedol vo vyjadrení k odvolaniu, že na danú činnosť žalobca nemal licenciu, je nedôvodné. Žalovaný pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere dňa 8.4.2013 vystupoval ako fyzická osoba a zo žiadnych ustanovení zmluvy nevyplýva, že konal s cieľom smerujúcim (vzťahujúcim sa) k jeho obchodu, povolaniu alebo podnikaniu. Zmluva bola predtlačená na vopred pripravovanom formulári, ktorý žalobca bežne používal v rámci svojej obchodnej činnosti. Je teda

nepochybné, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, a preto je naň potrebné aplikovať ustanovenia chrániace práva spotrebiteľa, teda Smernicu Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

7.2. Úver je odplatný právny úkon. Ekonomickým cieľom finančného úveru je poskytnutie peňažných prostriedkov spravidla za odplatu, teda úroky na určitú dobu za účelom ekonomického využitia podľa predstáv dlžníka alebo na dohodnutý účel. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, uzavretú medzi stranami sporu, správne súd prvej inštancie posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu a správne v zmysle § 53 ods. 1, ods. 5 Občianskeho zákonníka potom skúmal, či daná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje neprijateľné podmienky a neodporuje dobrým mravom a nespôsobuje takú nerovnováhu v právach a povinnostiach jeho účastníkov. V danom prípade, ako vyplýva zo zmluvy o úvere, žalobca ako dodávateľ zmluvné podmienky úveru so žalovaným nevyjednával, nemajú teda charakter individuálnych zmluvných podmienok (zmluva je uzavretá na predtlačenom formulári). Odvolací súd sa stotožňuje s konštatovaním súdu prvej inštancie, v rámci ktorého sa zaoberal úrokovou sadzbou z úveru, ktorá je neprimerane vysoká a odporuje dobrým mravom. Neprimeraná výška úrokov je v spoločnosti neuznávaná a hodnotená ako odporujúca dobrým mravom. Nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, že neprimerane vysoké úroky dojednané pri peňažnej pôžičke sú všeobecne považované za odporujúce všeobecne uznávaným pravidlám chovania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 5 Cdo 26/2011, ide o neplatnosť úrokov v celom rozsahu, ktoré nie je možné modifikovať. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že zmluvné úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle imperatívu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Aj podľa názoru odvolacieho súdu zmluvné úroky za poskytnutý úver v dojednanej zmluve o spotrebiteľskom úvere sú neprimerané a v rozpore s dobrými mravmi.

7.3. Odvolací súd poukazuje predovšetkým na ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa spôsobmi jeho zabezpečenia, jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že takéto znenie ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka priniesol zákon č. 129/2010 Z.z., ktorým sa zaviedla nová úprava spotrebiteľského úveru. Pre všetky zmluvy o odplatnom poskytovaní peňažných plnení spotrebiteľom od 1.6.2010 platí, že odplata nesmie podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. V praxi ide o odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v obdobných prípadoch bez ohľadu na to, aký subjekt poskytuje peňažné prostriedky. Z hľadiska posúdenia okolností prípadov sa prihliada na okolnosti, ktoré sú uvedené v druhej vete § 53 ods. 6. Občiansky zákonník, ktorý zaviedol úpravu výšky odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov, pretože zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch pod režim, pod ktorý podliehala aj úverová zmluva uzavretá medzi stranami sporu, túto výšku už priamo nelimituje.

7.4. Uvedené ustanovenie ale nemožno vykladať tak, aby do odplaty obvykle požadovanej na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch sa zahrňovali i údaje od tých subjektov finančného trhu, ktoré poskytujú neprimerané až úžernícke úroky. Pripustenie takej možnosti rozhodne nebolo vôľou zákonodarcu, a preto pre účely zistenia výšky obvyklej odplaty sa musí vychádzať z údajov finančných inštitúcií poskytujúcich spotrebiteľské úvery za primerané odplaty riadiac sa zásadou dobrých mravov upravenou v § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

7.5. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) je pre spotrebiteľov najdôležitejším indikátorom ceny úveru. Náklady sú v tomto prípade suma, ktorú musí dlžník zaplatiť za požičanú sumu. RPMN teda vyjadruje celkovú úrokovú mieru úveru alebo pôžičky, pretože zohľadňuje nielen úrok, ale aj ostatné poplatky súvisiace s úverom.

7.6. V preskúmvanej veci bol v samotnej zmluve o spotrebiteľskom úvere dohodnutý úrok, ktorý bol podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľských úveroch, vo výške 39,15 % (predstavoval sumu 156,60 €) a náklady spotrebiteľa tvoril aj administratívny poplatok v sume 199,40 €, pričom pri jeho definícii nevyplýva, aká administratíva spojená s uzatváraním zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyvolala takéto náklady. Výšku odplaty potom vyjadrovala RPMN dohodnutá vo výške 89 %, čo vzhľadom na priemernú hodnotu obdobných spotrebiteľských úverov v danom čase (30,28 %) bol skoro jej trojnásobok. Dohodnuté úroky požadované vo výške 39,15 % boli viac ako 4-násobne vyššie než úroky požadované bankami za obdobné úvery v apríli 2013, konkrétne priemerná úroková miera z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny predstavovala 9,14 %.

7.7. Neprimerane vysoké úroky, dojednané v zmluve o spotrebiteľskom úvere, sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania sa a mravným princípom spoločenského poriadku. Požiadavka na neprimerané zmluvné úroky môže za istých okolností v sebe obsahovať i skutkovú podstatu trestného činu úžery, kedy dohoda o neprimeraných úrokoch je neplatná pre rozpor so zákonom, alebo v iných prípadoch pre rozpor s dobrými mravmi. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka je úlohou súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade, vzhľadom na rozhodujúce okolnosti, starostlivo posúdil, či konanie strany občianskoprávneho vzťahu je v súlade alebo v rozpore s dobrými mravmi. Pri dojednávaní úrokov zo spotrebiteľského úveru koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje od dlžníka (spotrebiteľa) primeraný úrok, teda primeranú odmenu za užívanie poskytnutej istiny, a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ poskytoval úvery za neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov pri spotrebiteľskom úvere, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov. Obmedzujúce kritérium, pokiaľ ide o výšku odplaty za poskytnutie úveru, obsahuje aktuálne ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Hoci žalobca v danom prípade je nebankovým subjektom, dojednanie úrokov nemôže výrazne prekračovať úrokové sadzby oproti bankovým subjektom. Úrok niekoľkonásobne vyšší ako obvyklý podstatne prevyšuje obvyklú odplatu na finančných trhoch. Aj zo stránky www.nbs.sk je možné zistiť, aké boli v rozhodnom období úrokové sadzby v bankách.

7.8. V tomto prípade súd prvej inštancie dospel k presvedčeniu, že už úroky pri úvere poskytnutom v sume 400,-- € žalovanému, ktorý mal byť splatený do jedného roka, teda na pomerne krátku dobu, dohodnuté vo výške 39,15 % ročne, teda vo výške, ktorá bola viac než 4-násobkom úrokov vyžadovaných v obdobnom čase bankami pri podobných spotrebiteľských úveroch, boli dohodnuté vo výške, ktorá odporovala dobrým mravom pre svoju neprimeranú výšku a táto skutočnosť spôsobila neplatnosť ich dojednania v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Úroky sa ale spolu s administratívnym poplatkom podieľali na celkovej výške odplaty, keďže žalovaný žalobcovi celkovo mal zaplatiť za sumu 400,-- € takmer 100-násobok požičanej sumy, teda sumu 356,-- €. 89 % RPMN vyjadrujúca výšku celkovej odplaty za spotrebiteľský úver po tom, ako odvolací súd konštatoval vyššie, predstavovala viac ako dvojnásobok priemernej RPMN za obdobné spotrebiteľské úvery. Dohoda o celkovej odplate za poskytnutý úver tvorená úrokmi, administratívnym poplatkom, celkovo v sume 356,-- € preto podľa presvedčenia aj odvolacieho súdu odporovala aj vtedy účinnému ustanoveniu § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, teda dohoda účastníkov zmluvy o odplate veriteľovi za poskytnutie spotrebiteľského úveru bola v rozpore so zákonom, čo spôsobovala jej absolútnu neplatnosť v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Neplatnosť dohody spôsobuje potom, že žalobca nemá nárok na plnenia, ktoré mu boli týmto titulom zaplatené a prevyšovali požičanú istinu.

7.9. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 %, je neprijateľná a odporuje dobrým mravom, na čo správnym spôsobom poukázal aj súd prvej inštancie (obdobný názor viď napr. aj v rozhodnutiach Krajského súdu Žilina sp.zn. 7 Co 569/2015, Krajského súdu Prešov sp.zn. 2 Co 209/2016, Krajského súdu Trenčín sp.zn. 19 Co 364/2017).

7.10. Vo svetle vyššie uvedenej argumentácie odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, pokiaľ dospel k záveru, že dohoda o takejto úrokovej sadzbe (odmene) je právnym úkonom, ktorý sa prieči dobrým mravom, v dôsledku čoho je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná.

7.11. Odvolací súd zdôrazňuje, že z postavenia účastníkov tejto zmluvy evidentne vyplýva, že v prípade žalovaného ide o spotrebiteľa ako fyzickej osoby, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti a v prípade žalobcu ide o dodávateľa ako osoby, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej či podnikateľskej činnosti. V rozhodnutiach Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5 Co 219/2013 zo dňa 28.8.2014, sp.zn. 11 Co 232/2015 zo dňa 27.10.2016, bolo vyslovené, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3, zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, pričom ako strana tu vystupovala Pohotovosť, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, teda išlo o ten istý subjekt ako v tomto konaní a so zreteľom na toto rozhodnutie platí ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá

sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo Všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. So zreteľom na toto ustanovenie potom platí, že takéto rozhodnutie rozširuje svoju pôsobnosť na všetky zmluvné vzťahy, v ktorých dodávateľ použil tú istú alebo obdobnú zmluvnú podmienku. Z uvedeného ustanovenia vyplýva pre žalobcu povinnosť zdržať sa používania zmluvnej podmienky, ktorú súd v akomkoľvek súdnom konaní označil za neprijateľnú alebo neprijateľnosť zmluvnej podmienky vyplýva zo samotného rozhodnutia.

8.1. Čo sa týka nárokov žalobcu na zaplatenie sumy 211,-- €, súd prvej inštancie správne uviedol, že žalobca nepreukázal dôvodnosť tejto sumy, nakoľko nepredložil súdu prvej inštancie platobnú disciplínu žalovaného, z ktorej by bolo možné bez akýchkoľvek pochybností ustáliť, koľko splátok, kedy a v akej výške žalovaný zaplatil a aká je výška nezaplatenej istiny. Nebolo preto možné zistiť, či tento nárok žalobcu je dôvodný, alebo nie. Odvolací súd uvádza, že nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša zo sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom v opačnom procesnom postavení než je strana, ktorá nesplnila alebo nedostatočne splnila svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamena automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany za výsledok konania, ktorý závisí od zistení vychádzajúcich z navrhnutých a vykonaných dôkazov. Preto bolo povinnosťou žalobcu označiť a predložiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového stavu zisteného z dôkazov navrhnutých stranami sporu a vykonaných. V takom prípade súd musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad (neúspech v konaní) pričíta tej strane, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva.

8.2. Pokiaľ ide o nové dôkazy (zoznam splátok žalovaného), v odvolacom konaní spravidla nie sú prípustné nové skutočnosti a dôkazy (novoty), ktoré neboli procesnou stranou uplatnené pred súdom prvej inštancie. Z obsahu spisu vyplýva, že vyššie uvedený dôkaz žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie nenavrhoval napriek poučeniu (č. I. 22 spisu - doručené dňa 20.9.2016). Prípustnosť je možná len za podmienok ustanovených v § 366 C.s.p. (týkajú sa procesných podmienok, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, odvolateľ ich bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie). Dôkazy navrhnuté žalobcom v odvolacom konaní nie sú podľa odvolacieho súdu takými novotami, a preto na ne nemohol prihliadnuť. Rovnako aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp.zn. I. ÚS 10/2017 zo dňa 11.1.2017 konštatoval, že „v zmysle § 383 CSP odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie... Právo tzv. novôt v odvolacom konaní je v systéme neúplnej apelácie nastavené reštriktívne ako výnimka z pravidla, že v odvolacom konaní spravidla nie sú prípustné tie prostriedky procesného útoku alebo obrany, ktoré neboli procesnou stranou uplatnené pred súdom prvej inštancie.“

9.1. Vo vzťahu k poplatkom za upomienky odvolací súd uvádza, že náklady za upomienky, spracovanie urgencye, nemôžu mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mali povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi nečestné, netransparentné. Podstatou týchto poplatkov je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Nie je rozumné usúdiť, aby náklady v sume 10,-- € sledovali výdavky spojené so spracovaním urgencye, vyhotovením a zaslaním upomienky. Poplatok za urgenciu, upomienku, nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9 Co 350/2012 zo dňa 22.5.2014). Dojednaná výška „nákladov“ predstavuje sankciu za nesplnenie dlhu, ide o neprimerane vysoké plnenie a žalovaný sa prostredníctvom takéhoto zmluvného dojednania snaží obísť prípadnú požiadavku presne vyčíslit náklady na vymáhanie pohľadávky. Klausula sa tiež dostáva do rozporu s § 54 ods. 1 v spojení s § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktoré neumožňujú priznať vyššie náklady na uplatnenie pohľadávky ako náklady skutočne vynaložené.

9.2. Vzhľadom na neplatnosť dojednania o poplatku za upomienku v bode 7 Všeobecných podmienok (§ 53 ods. 1 a ods. 5, § 39 Občianskeho zákonníka) žalobcovi nárok na jeho zaplatenie nevznikol.

10.1. Odvolací súd ďalej poukazuje na dohodu zmluvných strán o zmluvnej pokute v sume 33,-- €, bod 7 Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru. Aplikujúc ustanovenie § 52 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka dopĺňa, že tieto Všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru nemožno považovať za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia (také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah), keď žalobca ako dodávateľ nepreukázal opak. Dojednaním zmluvnej pokuty vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru nebola dodržaná ani písomná forma podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, čo spôsobuje neplatnosť tohto dojednania podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

10.2. Predmetná zmluvná pokuta, ktorú si okrem iného žalobca uplatňuje danou žalobou, nebola dojednaná priamo v písomnom a podpísanom vyhotovení danej zmluvy, ale je obsiahnutá iba v obchodných podmienkach, ktoré boli vyhlásené za jej súčasť. Odvolací súd sa so záverom súdu prvej inštancie, že takéto dojednanie zmluvnej pokuty je neplatné, plne stotožňuje. Poukazuje pritom na to, že ochranu spotrebiteľa možno podriaďiť pod ústavný princíp rovnosti, ktorú možno ponímať ako rovnosť formálnu, ktorú má zabezpečiť zákonodarca pri tvorbe právneho poriadku alebo rovnosť faktickú, ktorá môže byť zabezpečená priamo zákonodarcom pri použití tzv. pozitívnej diskriminácie pri existencii faktickej nerovnosti alebo handicapu. Ale i tam, kde sa zákonodarca nevydal cestou vedomého zvýhodnenia slabšieho, aby dal prednosť rovnosti faktickej pred formálnou, ponecháva súdom, ktoré pozitívne právo aplikujú, priestor pre riešenie napätia medzi neúplnosťou písaného práva a povahou konkrétneho prípadu cestou aplikácie ústavných princípov v materiálnom poňatí právneho štátu. Východiskom ochrany spotrebiteľa je potom postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza k záväzkovému vzťahu, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Ústavný princíp rovnosti sa premieta i do súkromného práva a prejavuje sa v súkromnoprávných vzťahoch. Doktrína rovnosti v súkromnoprávných vzťahoch vyžaduje, že súkromné právo garantuje každému čo najširšiu mieru možnosti slobodného konania, avšak práve preto, že ju garantuje každému, musí ju zároveň u niektorých obmedziť, aby bola zaručená všetkým. Zo stretu autonómie vôle a z idey rovnosti potom vyplýva ochrana slabšej zmluvnej strany a to s cieľom dosiahnutia vyváženej pozície, teda spravodlivosti, ekvity, či rovnováhy zúčastnených záujmov. Vo vzťahoch, v ktorých vystupujú strany, ktorých pozície sú značne nerovnovážne, sa nemožno uspokojiť s tým, že obom stranám budú poskytnuté rovnaké právne prostriedky, teda formálna rovnosť, lebo v skutočnosti nerovnosť východzích prostriedkov spôsobuje i nerovnosť vo výsledku samotnom. Riešenie tejto situácie je v tom, že slabšej zmluvnej strane (typicky spotrebiteľovi) je priznaných viac práv a silnejšej zmluvnej strane (dodávateľovi) je uložených viac povinností. Účelom danej právnej úpravy je teda snaha o dosiahnutie skutočnej rovnováhy tým, že budú právne vyrovnané východiskové ekonomické informačné a iné rozdiely, ktoré medzi stranami panujú. Aby bola dosiahnutá rovnosť, je nutné nerovnosť východzích pozícií korigovať rovnako nerovnou úpravou práv a povinností. V pozitívnom práve sa potom ochrana spotrebiteľa premieta do podoby vyššej informačnej povinnosti dodávateľa, do práv spotrebiteľa odstúpiť od zmluvy, do podoby zákazu niektorých dojednaní v spotrebiteľských zmluvách, či do podoby príkazu v pochybnostiach o význame spotrebiteľských zmlúv vykladať ich pre spotrebiteľa najpriaznivejšie. Keďže v spotrebiteľskom práve je dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, lebo má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, tak okrem obmedzenia vyplývajúceho z vyššie uvedeného princípu rovnosti prostriedkov možno od dodávateľa očakávať i vyžadovať, že sa vo vzťahu k spotrebiteľovi bude chovať vo všeobecnej polohe poctivo. Ak nepostupuje týmto spôsobom, spreneverí sa dôvere druhého účastníka zmluvného vzťahu v poctivosť svojho konania a takémuto nepoctivému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu. V praxi sa zásada poctivosti prejavuje okrem iného i tým, že text spotrebiteľskej zmluvy má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný, logicky usporiadaný. Zásada poctivosti dopadá ale i na aplikáciu všeobecných obchodných podmienok. Platí pritom, že i v spotrebiteľských zmluvách je možné všeobecné obchodné podmienky uplatniť, avšak takáto aplikácia má nielen formálne, ale i obsahové obmedzenia. Všeobecné obchodné podmienky, ktoré majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru, nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej zložite formulovanej a malým písmom písanej forme dodávateľ skryl dojednanie, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú, ako sú napríklad rozhodcovská doložka alebo dojednanie o zmluvnej pokute. Pokiaľ tak napriek tomu dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo

a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu. Z vyššie uvedených východísk potom vyplýva záver, že dojednanie o zmluvnej pokute v rámci spotrebiteľskej zmluvy zásadne nemôže byť súčasťou tzv. Všeobecných obchodných podmienok, ale iba priamo spotrebiteľskej zmluvy samotnej, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis (porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. I. ÚS 3512/11; rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 8 Cdo 114/2017).

10.3. Vychádzajúc z vyššie uvedenej argumentácie potom odvolací súd uzatvára, že pokiaľ v rámci spotrebiteľskej zmluvy dojednanie o zmluvnej pokute nie je obsiahnuté priamo v podpísanej zmluve, ale iba v obchodných podmienkach, hoci vyhlásených za jej súčasť, zmluvnú pokutu nemožno považovať za platne písomne dojednanú (§ 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Nedostatok zákonom predpísanej písomnej formy právneho úkonu potom v zmysle § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka robí dohodu účastníkov absolútne neplatnou. Z neplatného zmluvného dojednania nemôže vzniknúť oprávnenie, ani povinnosť. Súd prvej inštancie preto správne žalobu aj v časti týkajúcej sa zmluvnej pokuty zamietol.

11. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p., a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené stranami sporu na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; strany sporu, predovšetkým odvolateľ, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

12. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

13. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 393 ods. 2 veta druhá C.s.p. v spojení s § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).